

Lovforslag om ATP Livslang Pension

Teknisk gennemgang den 26. marts 2021

atp=

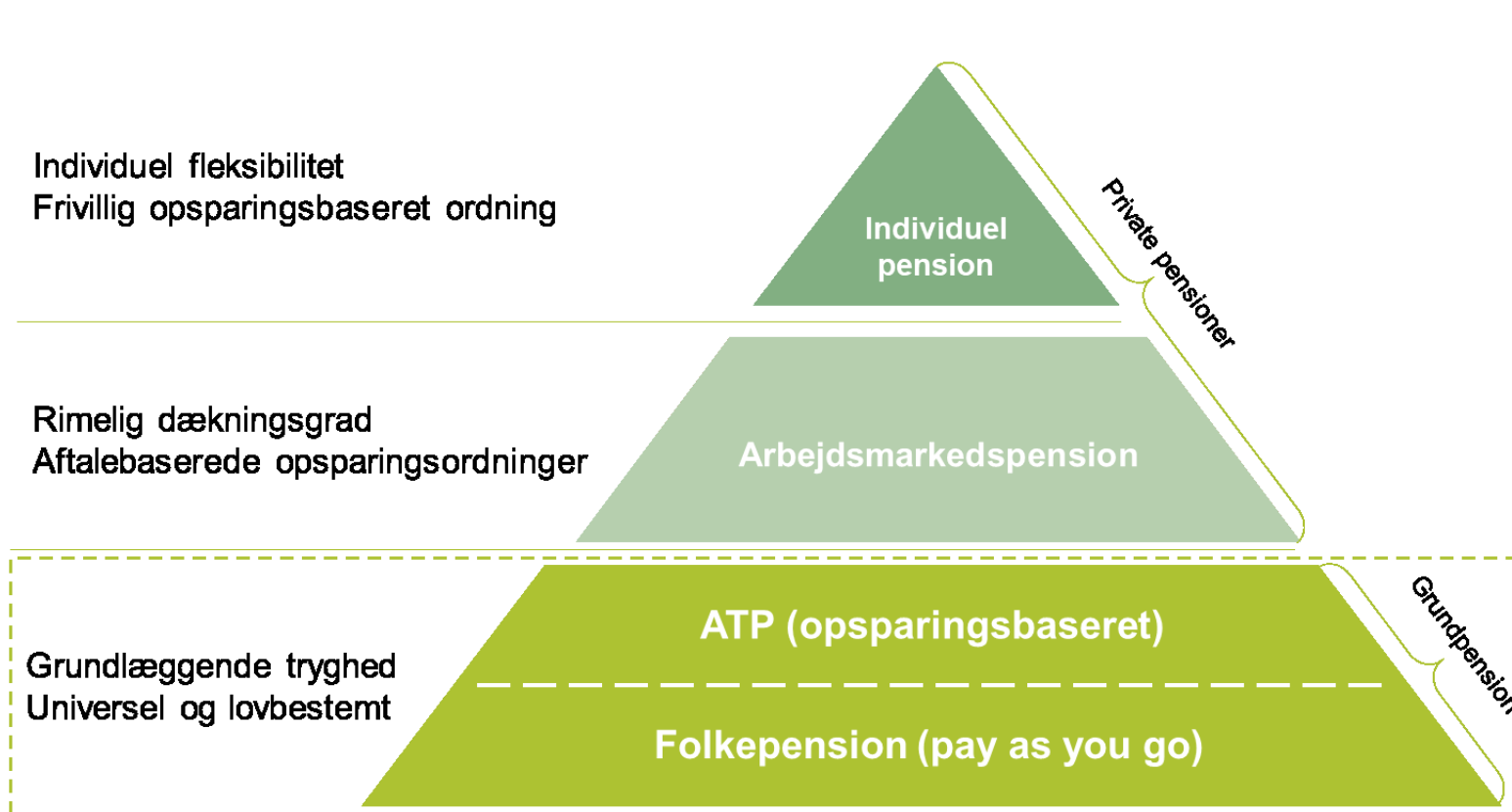
Agenda

- 1 ATP Livslang Pensions rolle i pensionssystemet**
- 2 En optimeret forretningsmodel for ATP Livslang Pension**
- 3 Udbetalingsbonus som en del af lovforslaget**
- 4 Øvrige forslag til at gøre ATP-loven tidssvarende**
- 5 Mulige spørgsmål til forslaget**

ATP Livslang Pensions rolle i pensionssystemet

ATP's rolle i det danske pensionssystem

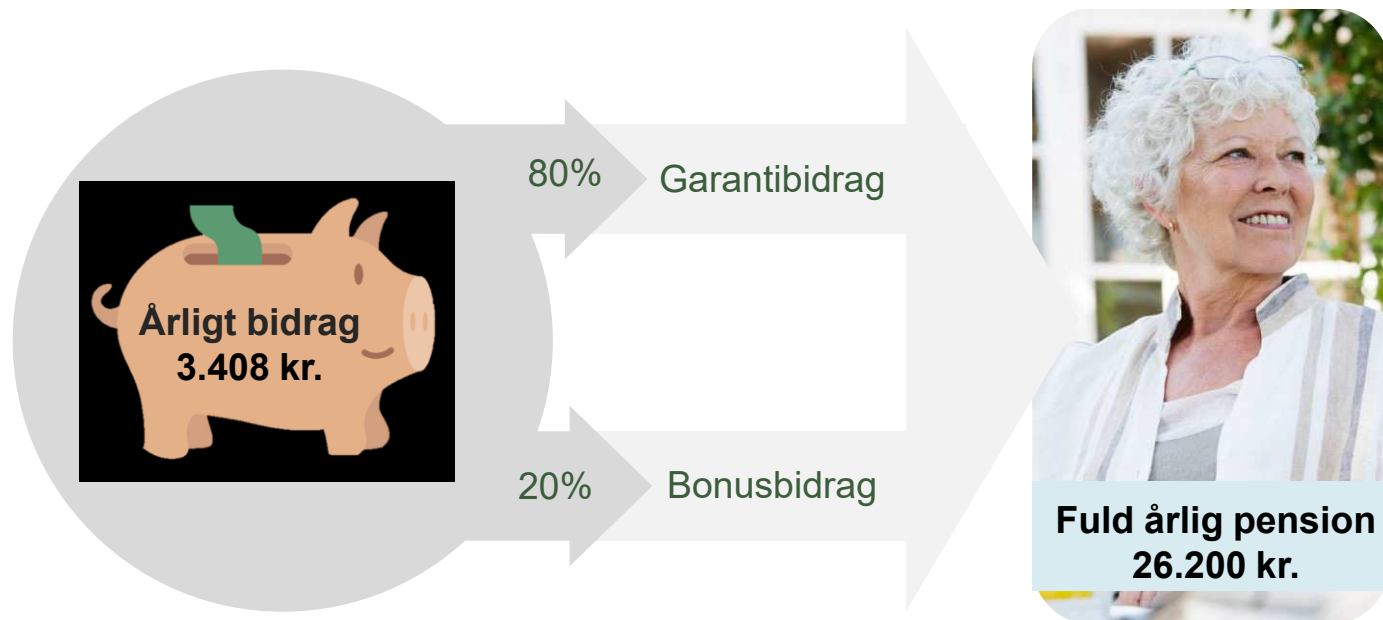
- 1 27 mia. ATP udbetaler årligt ca. 17 mia. kr. i pension og har de sidste 10 år betalt knap 100 mia. i PAL-skat
- 2 90% 90% af de 18-64 årige indbetaler til ATP, i mod 65% som indbetaler til en arbejdsmarkedspension
- 3 ATP 40% af pensionisterne har kun offentlige ydelser og/eller ATP, og 48% får det samme eller mere udbetalt fra ATP end fra søjle 2+3
- 4 ATP Livslang Pension er afgørende for mange analyser og administrative ydelser mv.

En optimeret forretningsmodel for ATP Livslang Pension

Overblik over ATP Livslang Pension

Nuværende forretningsmodel

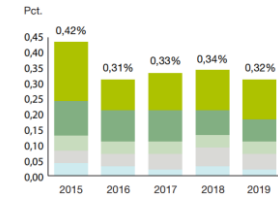

Note: Tallene i figuren afspejler den årlige indbetaling til ATP (a-bidragssats) og den maksimale udbetaling i 2021.

- ATP Livslang Pension er et **supplement til folkepensionen** og indgår som en del af den fælles livslange grundforsørgelse, som sikrer en livslang pension.
- ATP Livslang Pension er **et enkelt, billigt og kollektivt garanteret produkt, som udbetales livsvarigt, uden tilvalg og med en dødsfaldsdækning.**
- ATP bidraget er fastsat af arbejdsmarkedets parter som et kronebeløb, sidst reguleret i 2016.
- Det årlige ATP bidrag for en fuldtidsbeskæftiget er 3.408 kr., hvoraf 2/3 finansieres af arbejdsgiver. Bidraget opdeles i et garantibidrag på 80 pct., der tilgår en **afdækningsportefølje**, og et bonusbidrag på 20 pct., der tilgår en **investeringsportefølje**.
- **Afdækningsporteføljen** skal sikre de garanterede pensioner, mens **investeringsporteføljen** investeres med henblik på at skabe et merafkast, der har som hovedformål at realværdisikre og levetidsforlænge ATP Livslang Pension.

Forretningsmodellen for ATP Livslang Pension

- ATP's hidtidige forretningsmodel har været en succes
- National og/eller international benchmarking dokumenterer, at ATP's afkast og soliditet er blandt de bedste, og omkostningerne er blandt de absolut laveste
- ATP blev årets pensionskasse i Europa i december 2019, vandt i alt 6 priser og top 3 nomineret i yderligere 7 kategorier
- Ledelsen har løbende taget bestik af situationen og optimeret forretningsmodellen
- ATP Livslang Pensions fremadrettede hovedudfordring er "langsigtet relevans" og bunder i
 - Negative (real)renter og stadig lavere afkastforventninger kombineret med stigende levetider
 - Manglende bidragsreguleringer
- ATP er ved lov forpligtet til at tilstræbe realværdisikring.
- En gennemførelse af ændringer til forretningsmodellen på nuværende tidspunkt er derfor "at vise rettidig omhu".
- To kilder til værdiskabelse i ATP Livslang Pension:
 - Investeringsporteføljen – investeringspolitikken optimeret i 2017
 - Afdækningsporteføljen – forretningsmodeloptimering 2020

10 Erhverv | INDLAND Torsdag den 29. august 2019 | [JyllandsPosten](#)

NEGATIVE RENTER SENDER ATP-DIREKTØR I ARBEJDSSTØJET:

»Vi skal genbesøge vores forretningsmodel«

ATP i topform på afkast
Kvartalsvise afkast på ATP's frie investeringsportefølje (bonuspotentiale).

ATP-direktør Bo Foged åbner for en betændt politisk debat, der kan få stor økonomisk betydning for fremtidens pensionister. Renteafkastet udfordrer ATP's garantimodel, som nu skal analyseres til bunds.

JACOB MARTIN
jacob.martin@jposten.dk

Det er ikke særlig attraktivt at sætte penge ind på en pensionsopsparing for at se dem blive mindre værd, inden man får dem udbetalt, når man egentlig er færdig på arbejdsmarkedet. Det er ikke desto mindre den situation, danske levetidspensister er at have i på grund af de historisk lave renter, der bare bliver ved med at dykke. Netop derfor står ATP's nyudvalgte topchef, Bo Foged, nu højt på en betændt politisk debat om holdbarheden i ATP's forretningsmodel, der i år har bygget på garantimodelle pensionsudbetalinger til millioner af danskere. For selv om han omkring kurser fremlægger et revideringsudkast for første halvår, er ATP havnet i en voldsom lig situation.

Bo Foged lægger ikke op til såkaldte garantier, men han vil have understøttelse af konstruktionen omkring garantierne er en rigtig, når renter er gået i minus, så det er helt tydeligt, at negative eller nulge renter er en udfordring, når man

driver pensionsudbetaling, der derfor har sat gang i et omfattende analysearbejde.

Situationen betyder, at vi skal genbesøge vores forretningsmodel. ATP er en ganske særlig størrelse. Et dybt fundament i det danske pensionssystem, som levetidspensister er tvunget til at indbetale til. ATP's deler til gengæld garantier for, at pengene vokser med en given risiko, inden de er pengene bliver udbetalt som pension. Problemet er, at den vedvarende rentefald gør det svært for ATP at få pengene til at vokse - i hvert fald med den nuværende forretningsmodel.

Såligt meget af den pension kommer fra det, der kaldes renter, renter-afkast. De afkast er nogle penge ind i dag og får et afkast og et afkast af afkast. Det er det, der gør, at du får en pension, der er højere, end de penge, du har stået ind. Men det er svært, når renter kommer i minus, og det ikke rigtig er noget afkast, siger Bo Foged.

Stor forsynings
Helt konkret er ATP bygget op på den måde, at Bo pct. af såkaldt afkastpotentiale. Det betyder, at ATP har et stort afkastpotentiale af lange afkast og renter, der er mere end nok til at sikre, at ATP kan leve op til sine forpligtelser mange år frem - uafhængigt af om markedet er op eller ned.

De renter er 20 pct. garanti på en investeringsportefølje, hvor selvkøbet fri kan investere i alle aktier og obligationer til værdipapirer og ejendomme.

Det først og fremmest udfordrer porteføljen, der giver hovedparten i år. I år har den givet roste at have flere hundrede mia. kr. placeret i obligationer og renter, fordi man scorer en kursgevinst, når renterne falder. Det er den primære årsag til, at ATP's afkast er vokset fra 618 til 888 mia. kr., siden Bo Foged startede som finansdirektør i 2015.

Afgør vi havde lov til at glæde mig over, at ATP har holdt fast i sin strategi i efterhånden næsten 20 år. Vi havde også en diskussion om vores afkast i 2013, hvor nogle folk mente, at renterne måtte være så høje, som de var. Men det var ikke det, der gjorde det muligt for os at være så sikre på, som det er på tide at afveje.

Vi sidder på en superstærk kasse, hvor det var for

vestere i alle fra aktier og obligationer til værdipapirer og ejendomme. Men selv om vi tror, at renter ikke er et problem. Men selv om jeg ikke går ind i nu, jeg vil gerne have tænkt over det igen, inden jeg møder noget, så siger han, at det er vigtigt, at man tager sig af det. Men han mener, at det er vigtigt, at man tager sig af det. Men han mener, at det er vigtigt, at man tager sig af det. Men han mener, at det er vigtigt, at man tager sig af det.

De seneste ændringer af forretningsmodellen i ATP blev gennemført af Carsten Steenbol i 2014. Men den justering ændrer ikke på, at ATP nu står foran to udfordringer, som på hver sin måde kan komme til at gøre ind.

Det ene er, at renter skaber et værditab, at ATP må vokse færdigt til mange af de værdier, som man over de senere år har indkasseret på kursfaldet. Det andet er, at renter forlær lav. Det vil betyde, at rigtig mange af de penge, som danskere indbetaler i de kommende år vil blive investeret i aktier, som ikke giver noget afkast. Bo Foged vil ikke gøre på, hvilken værdighed man rammer.

De to tilpasninger af forretningsmodellen

Livrente med markedseksposering

ATP har udarbejdet en produktændring, *livrente med markedseksposering*, gældende for fremtidige bidrag, hvor der for en del af garantibidraget tillades en større investeringsfleksibilitet frem til et passende antal år før pensionering.

Fremtidige
årlige bidrag

Ændret afdækningsstrategi

ATP har udarbejdet en *ny afdækningsstrategi*, der vedrører både nye og eksisterende garantier, hvor der tilføres strategisk markedsrisiko til afdækningen, hvilket vil give et forventet højere afkast og samtidig bevare de underliggende garantier.

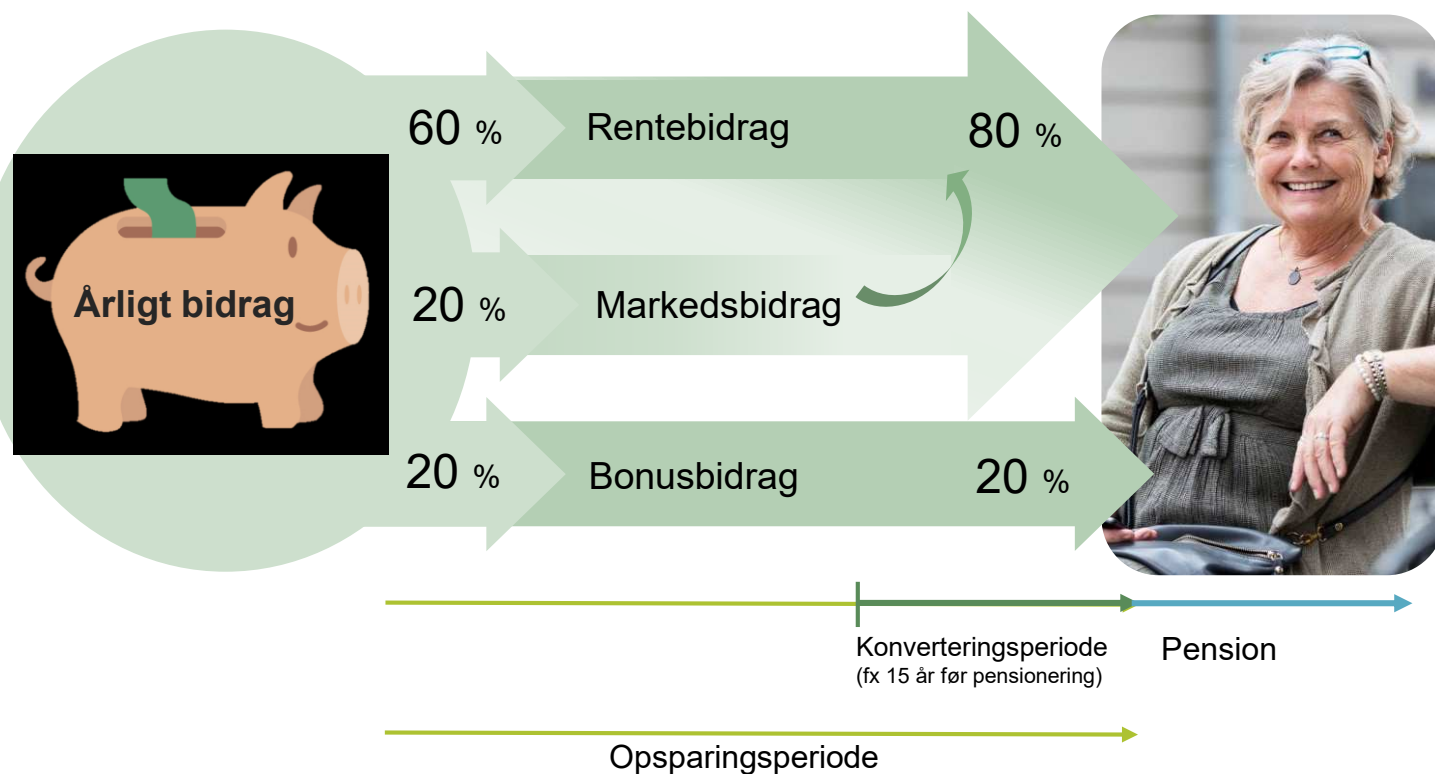

Fremtidige
årlige bidrag

Eksisterende
garantier

Overblik over livrente med markedseksponering

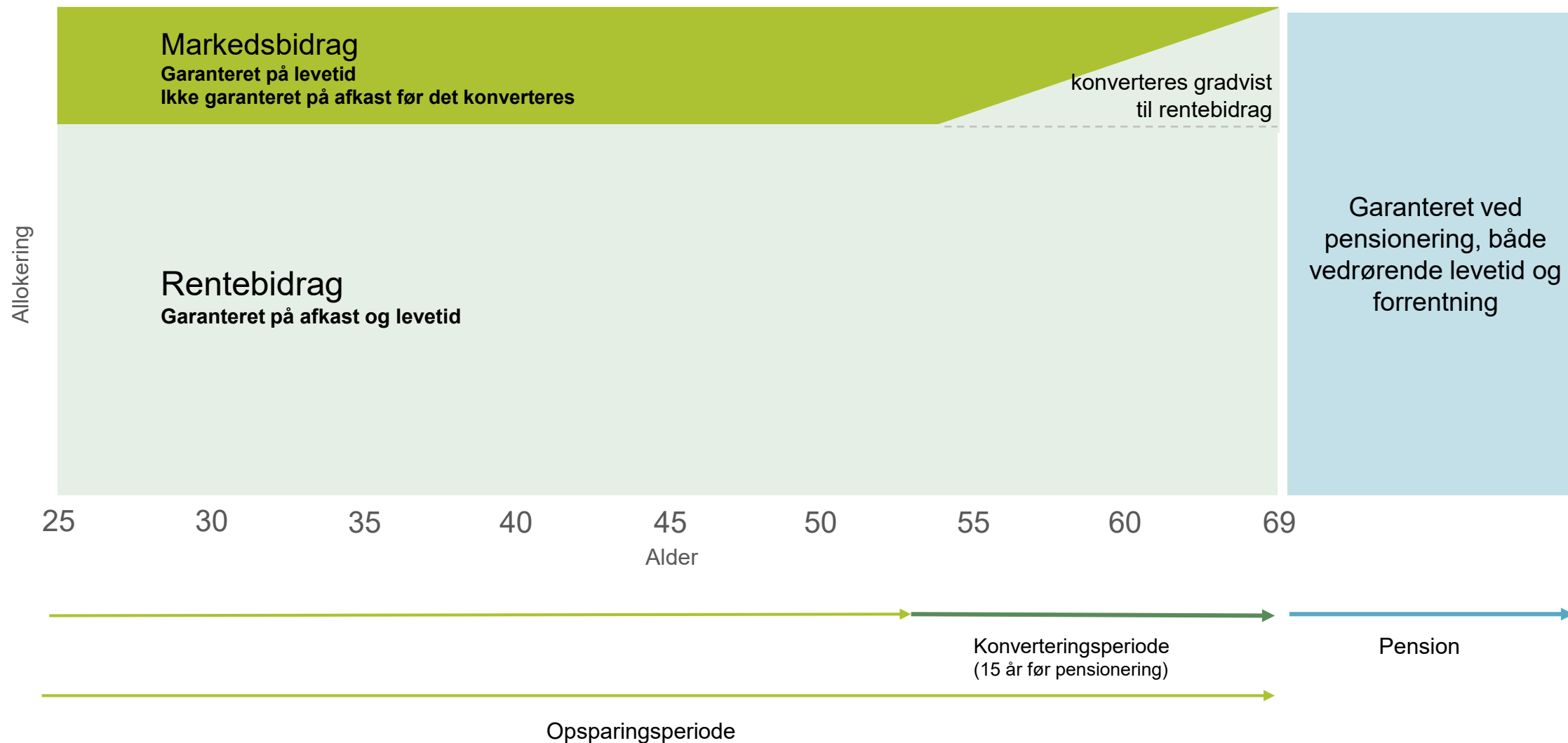
Formålet med *livrente med markedseksponering* er at skabe et forventeligt merafkast og bidrage til højere pensioner.

Inspiration fra livscyklusprodukterne på det danske pensionsmarked, hvor risiko aftrappes med alderen.

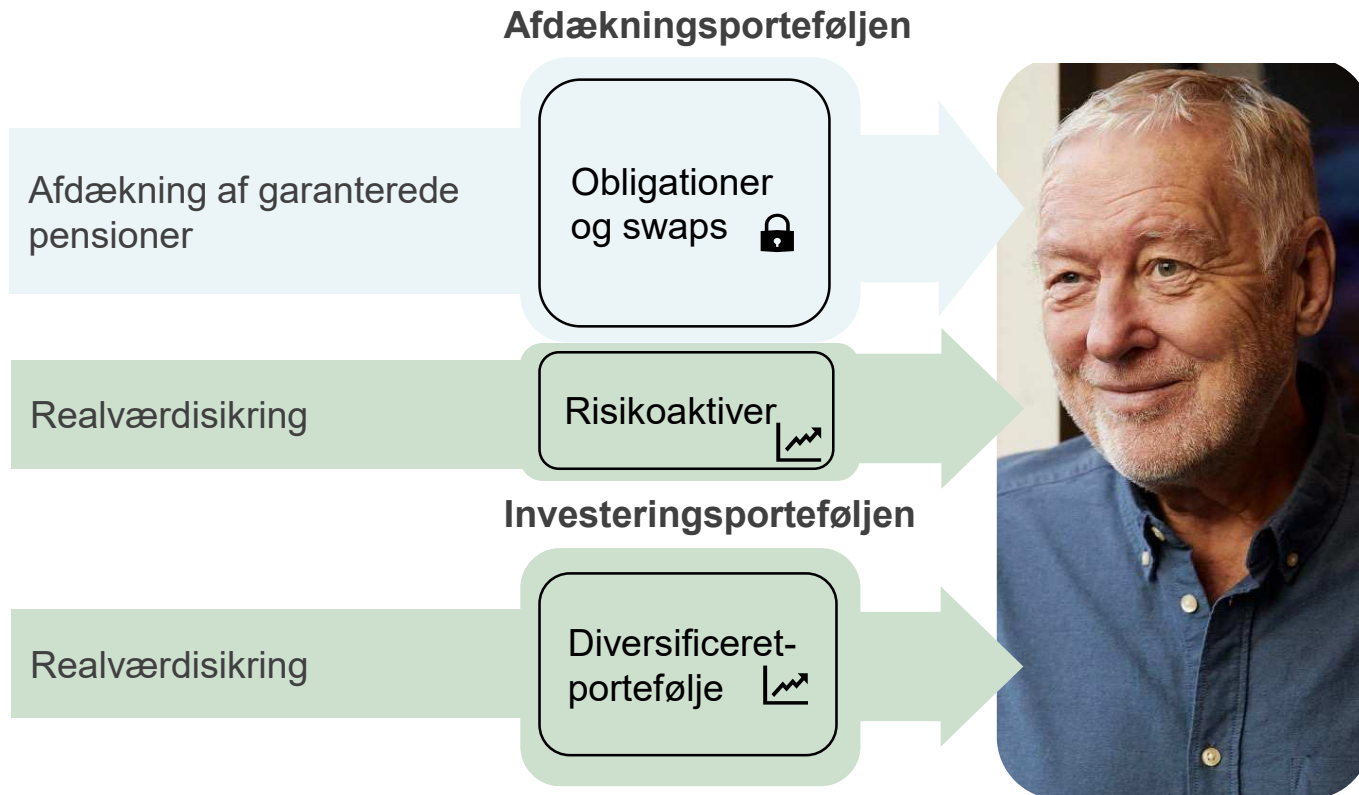
Garantibidraget vil blive opdelt i et markedsbidrag på 20 pct. og et rentebidrag på 60 pct. Markedsbidraget investeres sammen med investeringsporteføljen og er garanteret på levetid, men ikke afkastmæssigt i opsparingsperioden.

Livrente med markedseksponering konverteres gradvist til ATP's garanterede livrenter fx 15 år før pensionering. Pensionen ender dermed med at være fuldt garanteret ved pensionering.

Illustration: ATP tilpasset produktændring

Overblik over ændret afdækningsstrategi

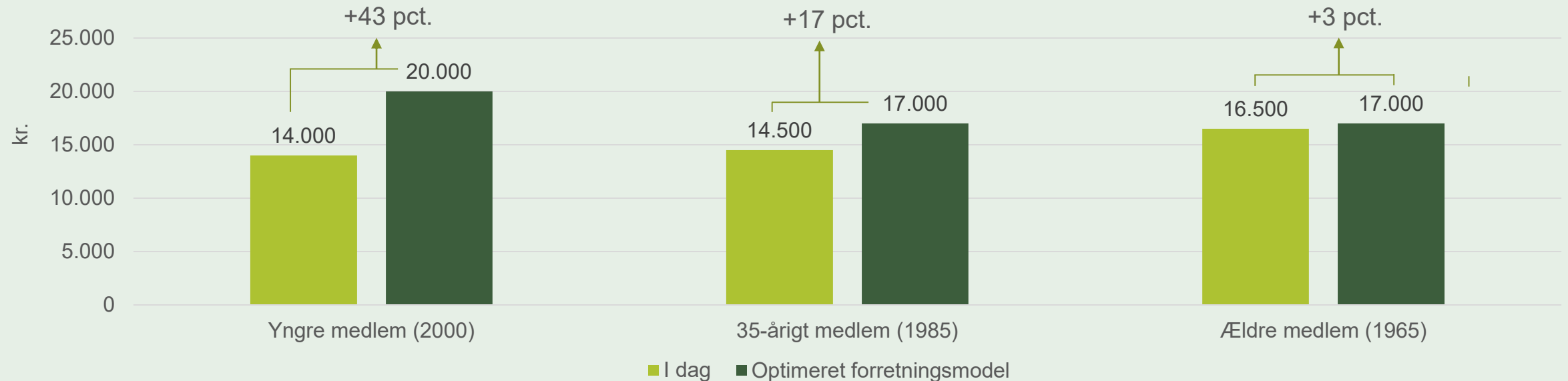

- Den ændrede afdækningsstrategi bygger på det særlige ATP karakteristika, at medlemmerne ikke kan tage deres penge ud af ATP. ATP kan således (modsat mange andre) agere som en "ægte langsigtet investor".
- Den *ændrede afdækningsstrategi* sigter efter det bedste af to verdener – levere et højere afkast og samtidig bevare de underliggende garantier.
- Ændringen øger ATP's samlede investeringsrisiko samtidig med, at der fortsat vil være meget høj sikkerhed for, at ATP kan honorere garantiene.
- Den ændrede afdækningsstrategi hviler bl.a. på livscyklustankegangen, hvor særligt de yngre medlemmer kan tage mere risiko – og også får gevinsten herved.

Pensionsestimat ved den optimerede forretningsmodel

Ifølge ATP's analyser medfører ændringerne med overvejende sandsynlighed, at der over tid sker en generel opskrivning af alle medlemmers pensionsrettigheder.

Årlig pension i et typisk udfald (median)

Forventeligt vil ATP's samlede formue og dermed medlemmernes pensioner stige med ca. 190 mia. kr. over 30 år svarende til ca. 6 mia. kr. årligt sammenholdt med, hvis den nuværende forretningsmodel fastholdes. Samtidig er der forventeligt betalt yderligere 30 mia.kr. i pensionsafkastskat.

Den optimerede forretningsmodel giver et større investeringsmæssigt råderum til fx grøn omstilling

Rammerne

- ATP er forpligtet til at forvalte pensionerne, så medlemmernes interesser varetages bedst muligt.
- ATP's bestyrelse har ansvaret for ATP's investeringsstrategi.
- Formålet med den optimerede forretningsmodel er øgede og realværdisikrede pensioner.

Mulighederne

- De foreslåede ændringer til forretningsmodellen vil, over en årrække, give ATP et større investeringsmæssigt råderum, som vil skulle investeres langsigtet og diversificeret.
- Et øget investeringsmæssigt råderum for ATP vil også skabe større mulighed for, at ATP kan fortsætte med at foretage ansvarlige investeringer i aktiver, som fremmer den grønne omstilling eller understøtter samfundsudviklingen bredere.

Udbetalingsbonus som en del af lovforslaget

Om udbetalingsbonus i ATP

Kodificering af allerede gældende bonuspolitik

I henhold til ATP-loven skal ATP tilstræbe en langsigtet bonuspolitik, der sikrer pensionernes realværdi.

Det fremsatte lovforslag indeholder en kodificering af ATP's gældende bonuspolitik, efter hvilken ATP's bestyrelse siden 2013 har kunnet give bonus, i form af en opskrivning af pensionen, alene til ATP's pensionister under visse betingelser.

Udbetalingsbonus kan skabe bedre balance

Ældre medlemmer har i højere grad end yngre medlemmer behov for en pristalsregulering af deres pension, da yngre medlemmer har en mere langsigtet investeringshorisont med mange år til pensionering.

Udbetalingsbonus er således et værktøj, der kan medvirke til at skabe en bedre balance mellem hensyn til forskellige medlemsgrupper

Udbetalingsbonus anvendes kun, når det er forsvarligt

Bonuspolitikken og lovforslaget balancerer de kort- og langsigtede hensyn ved kun at udlodde bonus, når bonuspotentialet er tilstrækkelig stort. Udbetalingsbonus vil alene blive anvendt, såfremt det vurderes forsvarligt i forhold til fortsat at tilstræbe realværdisikring for alle ATP's medlemmer.

Lovforslaget fastlægger således klare rammer for anvendelse af udbetalingsbonus.

Øvrige forslag til at gøre ATP-loven
tidssvarende

Øvrige forslag til at gøre ATP-loven tidssvarende

Uddybning af enkelte øvrige forslag

Strakskapitalisering af mindre pensionsbeløb og tilpasning af forældelse

- Forslaget vil skabe sikkerhed, klarhed og enkelhed om mindre pensioner, som kapitaliseres til engangsbeløb, ved at fjerne muligheden for at udskyde pensionen.
- Medlemmernes retsstilling beskyttes ved at tilpasse forældelsen, så retten til at kræve pension bevares i 15 år.

Konsekvensrettelse som følge af fusion mellem LO og FTF

- Udpegningsreglerne for repræsentantskab og bestyrelse tilpasses etableringen af Fagbevægelsens Hovedorganisation.
- Organernes sammensætning er uændrede ift. i dag og understøtter fortsat den paritetiske deling mellem arbejdsgiver- og arbejdstagerside.

Afskaffelse af fast rentebestemmelse ved for sen indbetaling af ATP-bidrag

- Skaber mulighed for at ensrette ATP's renteregler med renteregler for andre indbetalinger fra arbejdsgivere.

Lovteknisk justering i forbindelse med forhøjet folkepensionsalder

- Reglerne om betaling til dødsfaldsdækningen tilpasses den varierende folkepensionsalder
- Forslaget sikrer, at ældre bidragsbetalende medlemmer ikke fradrages betaling til dødsfaldsdækningen, hvor deres nære ikke vil have ret hertil

ATP's bestyrelse har indstillet 9 øvrige forslag til ændringer

1. Strakskapitalisering af mindre pensionsbeløb
2. Fjernelse af faste beløbsangivelser på dødsfaldsydelser i selve loven
3. Lovteknisk justering i forbindelse med forhøjet folkepensionsalder
4. Mulighed for at eftergive de omkostninger, der er forbundet med fogedinddrivelse af fordringer
5. Afskaffelse af fast rentebestemmelse ved for sen indbetaling af ATP-bidrag
6. Konsekvensrettelse som følge af fusion mellem LO og FTF
7. Sletning af forældet bestemmelse om vejledninger
8. Fastsættelse af nærmere regler om reguleringer i indberetninger
9. Teknisk ændring af kommunikationsform

I bund og grund handler det om..

En optimeret forretningsmodel skal skabe yderligere værdi for medlemmerne.

1. ATP ønsker at give medlemmerne højere pensioner.
2. ATP ønsker fortsat at levere økonomisk grundtryghed til vores 5,3 mio. medlemmer.
3. ATP ønsker at fastholde en livslang og garanteret ATP-pension.
4. ATP ønsker at bevare det prisbillige fællesskab for medlemmerne, så ATP fortsat vil være Danmarks billigste pensionselskab.
5. Der er naturligvis ingen gratis frokoster, men den lange horisont for pensionstilsagnene giver mulighed for at tage mere risiko.
6. ATP ønsker at fastholde muligheden for udbetalingsbonus alene til pensionister under visse betingelser for at sikre et værktøj, der kan medvirke til at skabe bedre balance mellem forskellige medlemsgrupper.

Spørgsmål?

Bilag vedrørende
Ændret afdækningsstrategi

Opmærksomhedspunkter i ændret afdækningsstrategi

Ændringernes omfang set i et medlemsperspektiv

Ændret afdækningsstrategi vil ikke påvirke ATP produktet og vil primært foregå på "undersiden" af ATP's løbende forvaltning og styring af ATP's samlede midler. Særligt de yngre medlemmer vil således "blot" opleve højere pensioner, mens ældre medlemmer ikke påvirkes i samme grad.

Bibeholdelse af den nuværende renteafdækning

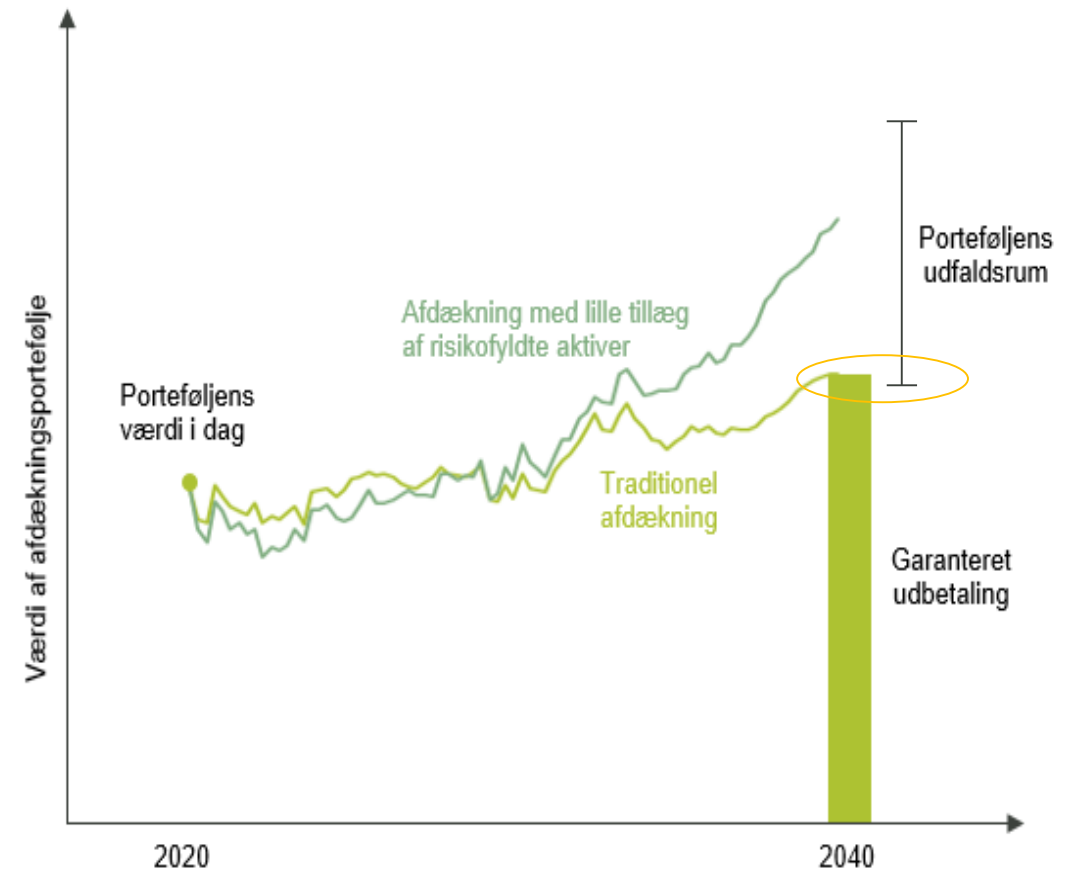
Den ændrede afdækningsstrategi får ikke betydning for opretholdelsen af renteafdækningen, som bidrager til, at ATP med stor sandsynlighed kan leve op til sine garantier.

Større tab og gevinster frem mod pensionering

En grundforudsætning i modellen er, at ATP skal fastholde den øgede markedseksponeering igennem finansielle op- og nedture. Ellers opnår vi højst sandsynligt ikke det ønskede merafkast.

Den øgede markedseksponeering forventes samlet set at betyde, at ATP vil opleve større gevinster og større tab i takt med udsvingene på de finansielle markeder. Men med det formål at ende et "bedre sted på den lange tidshorisont".

Illustration af langsigtet risikomåling

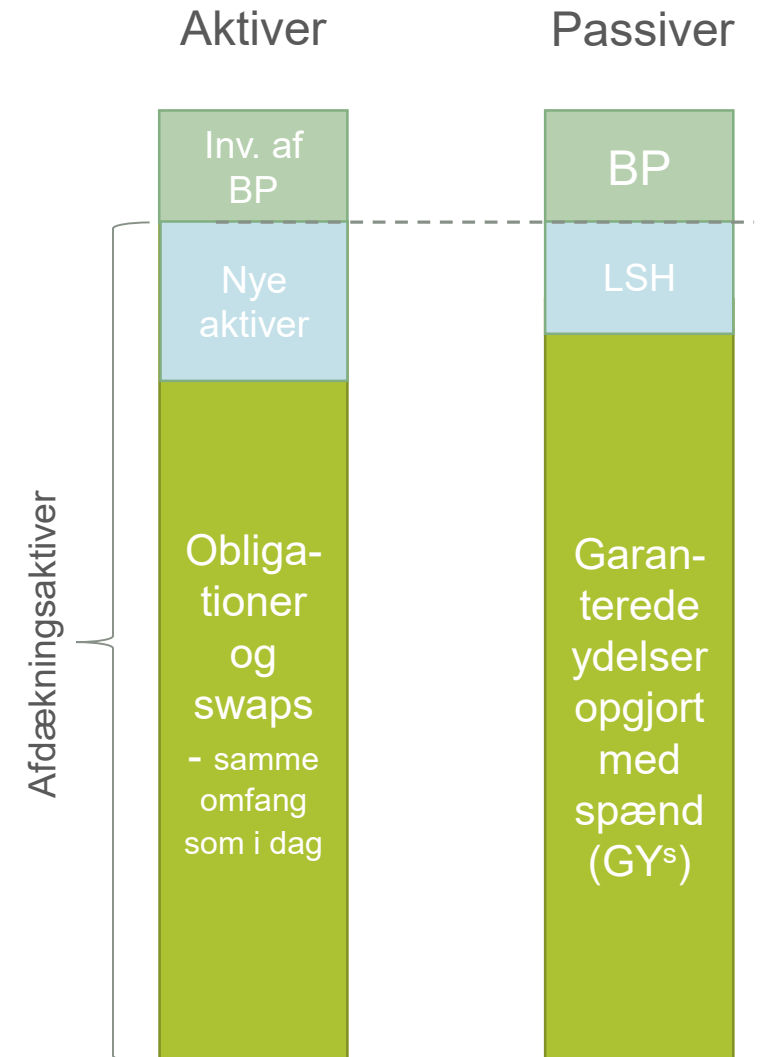
Ændringer i afdækningsstrategien og forretningslogik

Implementering af ændret afdækningsstrategi

- Den ændrede afdækningsstrategi vil blive implementeret ved to ændringer:
 1. Der indføres et illikviditetsspænd til ATP's diskonteringskurve, således at værdien af forpligtelserne afspejler illikviditeten heri. Herved skabes der en ny kapitalbuffer, betegnet Langsigtet Supplerende Hensættelse (LSH).
 2. Der oprettes en ny portefølje af aktiver i afdækningen. Porteføljen dimensioneres og overvåges efter et nyt langsigtet risikomål.

Forretningslogik

- Tab og gevinster på de nye afdækningsaktiver påvirker i første omgang kun den tabsabsorberende buffer. Dette sikrer, at den nye markedseksponering med stor sandsynlighed kan fastholdes gennem kriser uden at påvirke Bonuspotentialt.
- Bonuspotentialt er dog den ultimative risikotager, så hvis hele bufferen tabes, vil der skulle overføres midler fra Bonuspotentialt til afdækningen.
- Omvendt, når der er akkumuleret tilstrækkeligt store afkast i bufferen, vil en del blive overført til Bonuspotentialt og over tid blive udloddet som bonus.

Illikviditetsspænd til diskonteringskurven

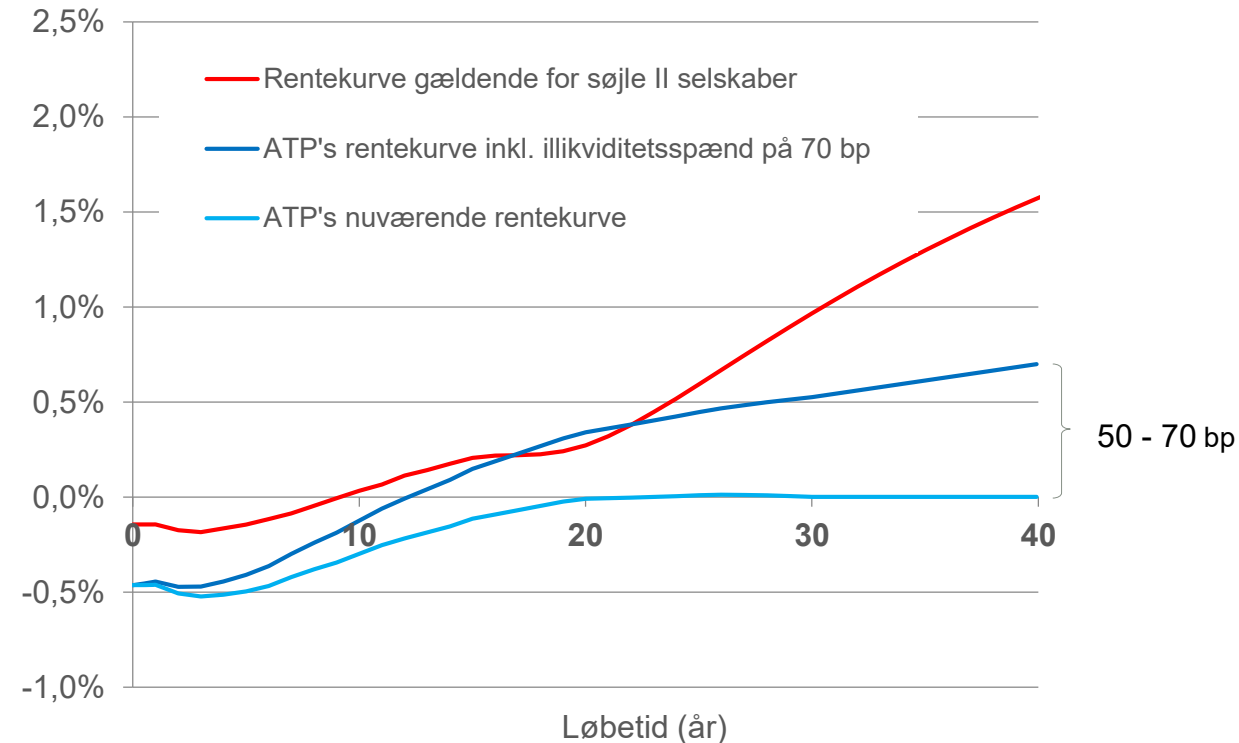
ATP's forpligtelser har en høj grad af illikviditet

- I ATP er udbetalingerne kendte og stabile langt frem i tiden. Det er denne illikviditet, der tillader ATP at have et langsigtet fokus.
- I regnskabsmæssig forstand afspejles illikviditeten ved en højere diskontering, hvorved forpligtelserne får en lavere værdi.
- Forskellen mellem "likvid" og "illikvid" diskontering skaber den kapitalbuffer, som understøtter den langsigtede risikotagning.

Illikviditetsspænd

- Et illikviditetsspænd på 60 bp vil give mulighed for en strategisk aktieandel på 15 pct.
- Inklusive et spænd på 70 bp i 40-årspunktet vil diskonteringskurven på de fleste tidshorisonter ligge under den rentekurve, der anvendes i andre danske pensionsselskaber.

Rentekurver ultimo juni 2020

Illikviditetsspændet tillægges kun ud til 40-årspunktet. Ved opgørelse af værdien af forpligtelser med en horisont på mere end 40 år vil der fortsat blive benyttet en fast rente på 3 %.